

VOM OSTEN NICHTS NEUES?

Door Victor A.C. Remouchamps (Luitenant-kolonel der Artillerie b.d.)

Militair en politiek analist

Datum 24 mei 2017

Inleiding

In de achterliggende maanden is herhaaldelijk gewaarschuwd – ook door de auteur - voor Poetins schijnbewegingen in het oosten van de Oekraïne. Desondanks hebben zijn intenties nauwelijks tot enige beroering in de gevestigde media en het politieke kartel in Nederland geleid. Die waren meer geconcentreerd op de perikelen rond de regeringsformatie en het signaleren van veronderstelde misstappen van de nieuwe POTUS; Trump, dan op het aanscherpen van Poetins hybride activiteiten. Het gros van de Nederlandse samenleving is langzamerhand aan die opgefokte berichtgeving en uitspraken gewend geraakt en kijkt niet meer verrast op van het groeiende aantal nepberichten daaromtrent. In het verlengde daarvan haalde men de schouders op bij een artikel dat waarschuwde voor een naderende inval in het oosten van Oekraïne. Volgens kenners waren berichten over zo'n inval een klassiek voorbeeld van nepnieuws.

Op weg naar Novorossija

Oekraïens mobilisatiecomplex annex munitie-opslagplaats bij Balaklyia, omgeving Kharkiv.

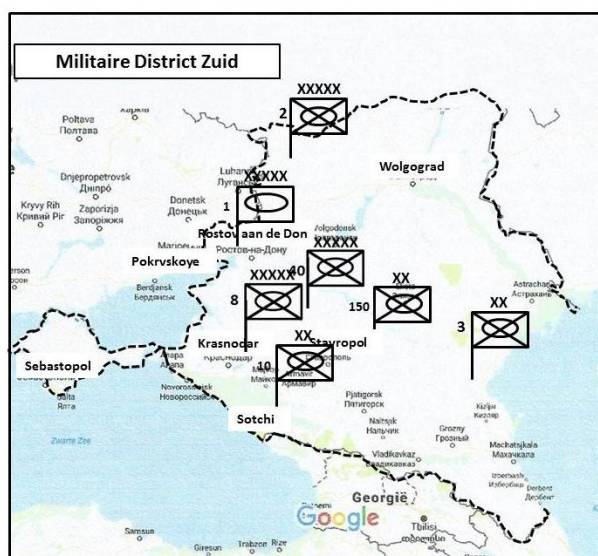
Politici en media is het ontgaan dat onder hun neus het Kremlin opnieuw bezig is met het reorganiseren, versterken en aantrekken van gevechtskracht in de Donbass en het grensgebied met Rusland om de bestaande grenzen in historisch opzicht te 'corrigeren'.

Poetin heeft ongetwijfeld geconstateerd dat het in het Westen weer rommelt en de geesten binnen de NAVO en EU nog verder uit elkaar zijn gedreven. Hij heeft ingeschat dat de politieke omstandigheden gunstig zijn om opnieuw een greep naar Oekraïens territorium te doen. Poetin heeft dus niet stilgezeten en om het voor onze *groene tafel-experts* overzichtelijk te houden, staan de recente inspanningen van de Russische Napoleon in onderstaande tabel opgelijnd.

- Hoewel onderdelen van de drie krijgsmachtdelen sinds 2016 in westelijke richting aan het verplaatsen zijn, hebben de huidige herpositioneringen vermoedelijk te maken met de nepnieuws-tsunami rond de POTUS, waarin Russische autoriteiten een prominente plaats hebben gekregen.
- Na het beëindigen van de grootschalige militaire oefening KAVKAZ 2016 en daaraan gelieerde oefeningen op kleinere schaal, is het voor *Ruslandvolgers* helder geworden dat Rusland naar een opening zoekt om - zonder van agressie beschuldigd te worden - het oosten van Oekraïne binnen te vallen en daardoor de afspraken die in het MINSK II verdrag zijn opgenomen, te nullificeren.¹

- Het Sovjetmodel waarbij een “skelet”-status van staven en eenheden het vertrekpunt is, die bij mobilisatie snel en geruisloos op sterkte gebracht kunnen worden, is door het Kremlin weer van stal gehaald.
- Afwijkend van andere grootschalige oefeningen in de laatste jaren, namen aan KAVKAZ II ook eenheden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken deel. Het is de laatste decennia ook gebruikelijk dat - net als in de Sovjetperiode - militairen hun soldij te velde kregen uitbetaald in speciaal daarvoor ontplooide administratieve centra en statische militaire hospitalen opdracht hebben gekregen om tijdens de oefening mobiele veldhospitaal in te richten. Signalen dat Russische eenheden voorbereid worden op een naderende grootschalige operatie.
- Burgerlijke bestuurscentra kregen opdracht om vooruitgeschoven operationele posten te ontplooiën. In het Militaire District Zuid, het district dat in Oekraïne, maar ook in Belarus en Syrië kan worden ontplooid of in voorkomend geval tegen de Baltische staten kan worden ingezet, constateerden waarnemers een verhoogde concentratie van eenheden.
- In de achterliggende periode heeft de Russische Federatie 25 divisies en vijftien brigades van de grond getrokken, waarbij die eenheden nog steeds onder de sterkte zijn en daardoor de gevechtskracht op een niveau van 60 tot 70% is blijven hangen, doch de personele sterkte van deze eenheden slechts met een extra 10.000 man werd gevuld. Een duidelijke indicatie dat de Russische strijdkrachten zich voorbereiden op een mogelijk grote inzet van militaire eenheden.
- Russische acties in de Donbass namen toe. Tussen 12 en 20 maart werden 336 aanvallen geregistreerd, waarbij 9 Oekraïense soldaten zijn gedood en 35 gewond. Bovendien werd met succes een aanval ondernomen op een Oekraïense mobilisatiecomplex annex munitieopslagplaats in Balaklyja bij Kharkiv.² Daarbij werden vermoedelijk bewapende *drones* ingezet.
- Het wordt algemeen aangenomen dat alle activiteiten zullen samenvallen met de geplande oefening ZAPD-2017, die in september zal plaatsvinden.

Dringen in het grensgebied met de Oekraïne

Slagorde en dispositie Militair District Zuid. Noot: de ingetekende eenheden zijn een recentelijke aanvulling op de bestaande slagorde van het Militaire District

Het resultaat van de hierboven beschreven inspanningen is dat het Militaire District Zuid nu drie legers in de slagorde heeft: nl. 1ste Garde Tankleger, het 40ste Leger en het 8ste Leger wier hoofdkwartier in Rostov, aan de Don, is gestationeerd. Subeenheden van dit Leger kunnen in voorkomend geval ook snel worden ontplooid in de Kaukasus.

Alle eenheden van bovengenoemde legers kunnen snel worden ingezet om operaties in de Oekraïne, Syrië en eventueel in Belarus en de Baltische Staten succesvol uit te voeren. Naast die legers heeft Rusland vier nieuwe divisies operationeel gesteld, die alle dicht bij de grens met Oekraïne zijn gepositioneerd: 150ste Gemotoriseerde Pantserinfanteriedivisie in de Rostov-regio, (vijftig kilometer van de grens met Oekraïne), 10de Gemechaniseerde Pantserdivisie, 3de Gemotoriseerde Infanteriedivisie in de regio Voronezh (45 kilometer van de grens met Oekraïne) en 144ste Gemotoriseerde Pantserinfanteriedivisie in Smolensk (255 kilometer van de grens met Oekraïne). Om de reeds aan de grens van Oekraïne ontplooid gevechtskracht in voorkomend geval te kunnen aanvullen of vervangen, zijn drie gemotoriseerde infanteriebrigades verplaatst van de grens van Kazachstan resp. vanuit het Wolgabekken naar Bryansk en de Voronezh-regio op minder dan vijftig kilometer van de grens met Oekraïne. Ook het hoofdkwartier van het 20ste Leger is in westelijke richting verplaatst. Het herpositioneren van een dergelijke omvangrijke gevechtskracht in het grensgebied met Oekraïne is niet gebeurd uit defensieve, maar uit offensieve overwegingen.

Maatregelen in andere traditionele en moderne dimensies

Op 8 maart maakte het Russische Ministerie van Defensie bekend dat de Zwarte Zeevloot zou worden uitgerust met extra schepen die in staat zijn om snel grote troepeneenheden te verplaatsen naar de zuidkust van Oekraïne (Mariupol en Odessa), Kaukasus (Abchazië) en/of Russische bases in Syrië. Op 24 maart signaleerden waarnemers in de haven van Pokrovskoye het beladen van een aantal van deze schepen. Tegelijkertijd stuurde het Kremlin speciale luchtlandingseenheden naar de bases in Belarus, die bij een Russische

invasie in het oosten van Oekraïne, de noordflank van die binnenvallende eenheden moeten beschermen.

Behalve het genoemde herpositioneren en op een hogere graad van gereedheid brengen van mobiele grondtroepen, verhoogde het Kremlin ook zijn inspanningen op het gebied van de 'vierde dimensie' tegen Oekraïense websites en de internetverbindingen van hoge autoriteiten en instituties.

Eind 2016 groeide het aantal inbreuken op websites en adressen van Oekraïense overheidsinstellingen en hoge autoriteiten zoals de Ministeries van Defensie en Financiën. De Oekraïense overheid constateerde 6500 pogingen. Een klein deel bleek succesvol te zijn en slaagde er zelfs in om grote delen van de zuidelijke provincies van Oekraïne zonder stroom te zetten.

Het gebeurt onder onze neus

Uit de opgelijnde inspanningen wordt het voor de heldere denker duidelijk dat het Kremlin op weg is om zijn “Novorossija”-avontuur voort te zetten en succesvol af te sluiten. Het wordt daarbij geholpen door de berichtgeving van het liberale deel van de Westerse gevestigde media die voortdurend nepnieuws-bommetjes uit het raam gooien, waartegen de Trump-regering zich moet verdedigen. Dat deel van de media is zo gefixeerd op *Trump bashen* dat militaire signalen uit het oosten van Oekraïne niet zijn opgemerkt.

NAVO-stappen die in de achterliggende maanden zijn gezet om het Kremlin tot nadenken te dwingen, dienen eerder een symbolisch dan een operationeel doel en zijn, gelet op de geringe gevechtskracht die stap voor stap wordt ontplooid, onvoldoende om Poetin enige angst in te boezemen. Het is niet te hopen dat het Westen aan het einde van 2017 moet zeggen: *“het gebeurde onder onze neus, de kracht en betekenis van de signalen hebben we niet op waarde geschat en daarom is bijna 50% van het Oekraïens territorium door de RF geannexeerd”*.

¹ Bron: Steven Blanks. Senior analist in de “American Foreign Policy Council” (Een Amerikaanse non-profit denktank die vanuit Washington DC opereert en zich sinds 1982 concentreert op het geven van advies aan de Amerikaanse regering op het gebied van buitenlandse zaken).

² Balaklyia was het grootste munitiecomplex van Europa van waaruit alle in het oosten gestationeerde Oekraïense eenheden van munitie en reservedelen werden voorzien. Bron: Ayraam Smulevich, President van het “Israel’s Institute for Eastern Partnership”.